

December 2021

ČASOPIS PRE ZÁKAZNÍKOV
SKUPINY VEOLIA ENERGIA

P E T R Ž A L S K É TEPLO

**Plynulé dodávky
tepla a teplej vody
pri stabilnej cene**

**Pripojenie na CZT
je vo svete privilegiom**

**Centrálne zásobovanie teplom
v Petržalke je na rozmedzí
prelomových zmien**

**Nadácia Veolia Slovensko
podporí komunitný
život v Petržalke**

OBSAH

- 3 Veolia dokáže zabezpečiť pre Petržalku plynulé dodávky tepla a teplej vody pri stabilnej cene
- 3 Veolia aktívne bojuje proti korupcii
- 4 Pripojenie na centrálné zásobovanie teplom je vo svete privilegiom
- 6 Centrálné zásobovanie teplom v Petržalke je na rozmedzí prelomových zmien
- 7 Veolia hľadá nových kolegov!
- 8 Potrebujete niečo vybaviť? Viola má na vás čas vždy
- 9 Nadácia Veolia Slovensko pomáha už 15 rokov
- 10 Nadácia Veolia Slovensko podporí komunitný život v Petržalke
- 12 Krížovka

Časopis skupiny Veolia Energia Slovensko
Redakčne pripravili:
Lucia Burianová, Katarína Fúrová,
Peter Kurilla, Peter Višvader, Tomáš Filípek
Kontakt: komunikacia@veoliaenergia.sk
Grafické spracovanie a tlač: *antre public, s.r.o.*
Náklad: 36 000 ks zadarmo | www.veoliaenergia.sk

Vážení Petržalčania,

držite v rukách posledné tohtoročné číslo magazínu Petržalské teplo a keďže prichádza čas vianočných sviatkov, darčiekov a dobrých správ, tak v tomto čísle ich bude aj pre vás, obyvateľov Petržalky hneď niekoľko.

Určite ste v posledných týždňoch zaregistrovali negatívne správy o zvyšovaní cien plynu na svetových trhoch, krachu alternatívnych dodávateľov elektrickej energie, či plynu, no aj zvesti o náraste ceny tepla v niektorých slovenských samosprávach, teda u ich dodávateľov.

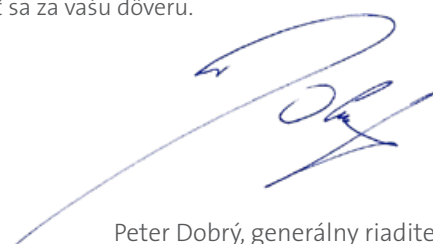
Tu by som vám chcel predstaviť prvú dobrú správu, ktorú pre vás máme a tým je fakt, že skupina Veolia pre vás všetkých zabezpečí plynulé dodávky tepla a teplej vody a to pri konkurenčieschopných cenách.

Naši odborníci dlhoročné skúsenosti využili na predvídanie prudkého nárastu cien energií a v predstihu sme tak mohli nakúpiť potrebné množstvo plynu pre viac ako 90-tisíc domácností, ktoré zásobujeme teplom. Napĺňame tak naše poslanie byť stabilný a spoľahlivý partner pre slovenské mestá a obce.

Pokiaľ ste pripojení na centrálné zásobovanie teplom (CZT) tak ako väčšina Petržalčanov, tak druhá dobrá správa o ktorej sa ďalej dočítate je tá, že význam centrálného zásobovania teplom sa neustále zvyšuje a Európska komisia ho označila ako kľúčovú oblasť pre dosiahnutie uhlíkovej neutrality. My vo Veolii už teraz hľadáme riešenia a zdroje financovania ako naplniť tieto strategické ciele, aby sme pre Petržalku pripravili plynulý prechod na účinné CZT. No už teraz môžeme povedať, že petržalské CZT patrí medzi najmodernejšie a najväčšie systémy v Európe a spĺňa všetky požiadavky na bezpečnú, modernú a ekologickú výrobu tepla.

No a ako sa hovorí do tretice všetko dobré, tak tento rok bol pre nás vo Veolii výnimočný keďže naša Nadácia Veolia Slovensko oslavuje 15. rokov pôsobenia. Dobrou správou je, že pri tejto príležitosti sme mysleli aj na vás, Petržalčanov a práve v Petržalke sme spustili pilotný projekt komunitných grantov zameraných na zlepšenie života v mestskej časti. Našou ambíciou bolo vždy byť dobrým susedom, ktorý bude pomáhať a podporovať vašu komunitu aj naďalej a verím, že k tomu prispeje aj podpora vybraných projektov. Ktoré to sú, sa samozrejme dozviete pri čítaní Petržalského tepla.

Milí Petržalčania, dovoľte mi do nového roku zaželať vám pevné zdravie, dostatok energie a podakovať sa za vašu dôveru.

Peter Dobrý, generálny riaditeľ
skupiny Veolia Energia Slovensko

Veolia dokáže zabezpečiť pre Petržalku plynulé dodávky tepla a teplej vody pri stabilnej cene

V uplynulom období sme boli svedkami krachu viacerých alternatívnych dodávateľov energií. Svoje podnikanie mali založené viac na cenových špekuláciách a pri tohtoročnom výraznom náraste cien za energie nedokázali rentabilným spôsobom naďalej poskytovať svoje služby. Ich klienti tak zo dňa na deň zostali bez dodávok tepla alebo elektriny.

Petržalským domácnostiam, ktoré sú napojené na centrálné zásobovanie teplom (CZT) od Veolie, takáto situácia nehrozí. Skupina Veolia Energia Slovensko nakúpila dostatočné zásoby zemného plynu na zabezpečenie plynulých a spoľahlivých dodávok tepla a teplej vody pre všetkých svojich odberateľov na Slovensku. Vďaka odborným skúsenostiam expertov z Veolie včas identifikovala hroziace riziko nárastu cien energetických komodít, predovšetkým zemného plynu, a nakúpila energiu v predstihu a za podstatne nižšie ceny.

Skupina zodpovedne obstaráva energetické komodity stratégiou dlhodobého hedgingu do výšky svojej potreby. Pri nákupe si nevytvára špekulatívne dlhé pozície na energetických vstupoch oproti

svetovej potrebe, ktoré stoja za krachom alternatívnych dodávateľov elektriny a zemného plynu.

„Obyvateľov mestskej časti Petržalka, ktorí sú napojení na systém CZT, môžeme preto ubezpečiť, že v nasledujúcom roku nepredpokladáme zvýšenie fixnej ceny tepla. Čo sa týka variabilnej zložky ceny tepla, k cenovej úprave môže dôjsť v medziach celoeurópskych priemerov, pričom predpokladáme zvýšenie priemernej mesačnej platby na domácnosť rádovo iba v jednotkách eur. Samozrejme, uvedený odhad vychádza z predpokladov vonkajších podmienok, spotrebovaného množstva z predchádzajúcich rokov a iných okolností. V nijakom prípade to nebude 30 až 50 eur, prípadne viac, ako to ohlásili niektoré spoločnosti, ktoré špekulatívnym spôsobom pristupo-

vali k obstarávaniu palív,“ dopĺňa Peter Kurilla, senior manažér pre centrálné zásobovanie teplom pre celé Slovensko.

Spoločnosť Veolia Energia Slovensko, a.s., je slovenský líder v inováciách v tepelných hospodárstvach miest a obcí. Ako zodpovedná spoločnosť voči svojim klientom a životnému prostrediu postupuje podľa zásad, ktoré maximalizujú využitie primárnych zdrojov potrebných na výrobu tepelnej energie. Aktuálne prevádzkuje 25 klasických systémov CZT v rámci celého Slovenska.

Lucia Burianová, senior manažér
pre komunikáciu a marketing,
Veolia Energia Slovensko, a.s.

Veolia aktívne bojuje proti korupcii

Naša spoločnosť Veolia Energia Slovensko, a.s. získala v júni certifikát ISO 37001 - systém manažérstva proti korupcii. Potvrdili sme tým dlhodobý záujem a záväzok aktívne bojovať proti korupcii, predchádzať a minimalizovať korupčné riziká a byť pripravení riešiť možné incidenty.

Ako povedal country manažér Veolie na Slovensku Peter Martinka: „Získanie certifikátu a zavedenie systému manažérstva proti korupcii v spoločnosti Veolia beriem ako záverečnú našu snahu dlhodobo sa profilovať ako úspešná firma, ktorá je dôveryhodná pre svojich zákazníkov, ob-

chodných partnerov, verejnosť a v neposlednom rade aj pre našich zamestnancov. Zavedením systému manažérstva proti korupcii sa chránime pred nežiadúcimi protiprávnymi a trestnými javmi, ktoré by mohli mať negatívny dopad na dobré meno našej spoločnosti.“

ISO 37001
BUREAU VERITAS
Certification

Centrálné zásobovanie teplom v Petržalke je na rozmedzí prelomových zmien

Systémy centrálneho zásobovania teplom (CZT) sa môžu výrazne podieľať na dosahovaní environmentálnych cieľov Slovenskej republiky. Investície do nových technológií, zvyšovanie účinnosti využitia palív a znižovanie emisií skleníkových plynov patria medzi veľké pozitíva tejto perspektívnej formy vykurovania. O plánoch a opatreniach, ako dosiahnuť tieto ambiciózne ciele, sme sa porozprávali s Petrom Kurillom, senior manažérom pre centrálne zásobovanie teplom pre celé Slovensko.

Centrálné zásobovanie teplom v Petržalke patrí medzi najväčšie na Slovensku. Výroba tepla musí spĺňať prísne emisné požiadavky. Ako teda znižujete emisie skleníkových plynov z výroby tepla?

Pre obyvateľov Petržalky mám dobrú správu. Už dnes tepelné hospodárstvo systému CZT v mestskej časti Petržalka disponuje zdrojmi na báze vysokoúčinnnej kombinácie výroby tepla a elektrickej energie, tzv. VÚ KVET. Na 18 výhrevniach je inštalovaná tzv. kogeneračná jednotka, ktorá nielenže významným spôsobom zvyšuje udržateľnosť a spoľahlivosť technologického zariadenia, ale aj výrazne znižuje spotrebu primárneho paliva na jednotku vyrobenej energie, čím, samozrejme, dochádza k redukcii vypúšťaných oxidov dusíka a CO₂ z výroby oproti konvenčným technológiám monovýrob. V petržalskom systéme CZT máme okrem toho už dnes v pilotnej fáze implementované obnoviteľné

zdroje energie (tzv. OZE). V tomto trende modernizácie a rekonštrukcie tepelného hospodárstva CZT plánujeme pokračovať aj v nasledujúcom období.

Veľa nariadení z oblasti energetiky a teplotenstva k nám prichádza z Bruselu. Teplotenstvo bolo identifikované ako jedna z kľúčových oblastí na dosiahnutie uhlíkovej neutrality.

Áno, máte pravdu. Samozrejme, že vnímame tieto požiadavky, ako aj zodpovednosť za túto oblasť. Dôsledne sledujeme svetový vývoj a legislatívny vývoj Európskej únie, ktorý jednotlivým členským štátom stanovuje dosiahnuť tzv. uhlíkovú neutralitu do roku 2050, respektíve znížiť množstvo produkovaných skleníkových plynov o 55 % do roku 2030. Sú to značne ambiciózne ciele, no sme na ne pripravení.

Tento rozhovor budú čítať najmä Petržalčania. Môžete nám prezradiť, čo

chcete v Petržalke v rámci tepelného hospodárstva spraviť na dosiahnutie uhlíkovej neutrality?

Naša skupina plánuje v nadchádzajúcom období prechod všetkých sústav jednotlivých okruhov systému CZT v Petržalke na tzv. legislatívne účinné CZT v zmysle § 2, písm. z) zákona NR SR č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike. Súčasťou plánu na toto účinné CZT je jednak inštalácia zdrojov VÚ KVET, ako aj vybudovanie akejkoľvek kaskádovitej siete obnoviteľných zdrojov energie (OZE) práve primárne pre centrálnu výrobu TUV, resp. TV. Na tieto účely sa, samozrejme, budeme uchádzať o všetky dostupné nenávratné finančné prostriedky v rámci dotačných schém eurofondov, resp. pripravovaných výziev rezortov na podporu investícií do energetických zariadení znižujúcich množstvo emisií skleníkových plynov či na zvyšovanie energetickej efektívnosti. Veríme, že na tomto poli budeme úspešní a dotačné finančné zdroje či už z Modernizačného fondu alebo z Plánu obnovy

a odolnosti a z iných zdrojov budeme môcť v plnej miere využiť na komplexnú modernizáciu SCZT v Petržalke. Aby sme boli úspešní, je nutné byť projektovne pripravení, mať prehľad o podmienkach prijatia projektov a poznať ďalšie aspekty implementácie podobných zdrojov do verejnej energoinfraštruktúry. Je to komplexný, administratívne náročný proces. V každom prípade sme pripravení a pracujeme na predstavení najideálnejšieho modelu pre mestskú časť Petržalka.

Počas roka ste zabezpečili viaceré modernizácie a servisné práce, ktoré zvýšia spoľahlivosť a bezpečnosť dodávok tepla a teplej vody v Petržalke. O čo konkrétne šlo?

Správa tepelného hospodárstva je náročný a komplexný proces a na jeho spoľahlivú prevádzku sú potrebné technológie v technicky špičkovom stave. Ako som už spomínal, výroba tepla pre 40-tisíc domácností v tejto mestskej časti je unikátna v tom, že vo veľkej miere už ide o vysokoúčinnnú kombinovanú výrobu. V rámci zdrojovej časti našich zariadení máme od roku 2013 nainštalovaných 18 kogeneračných jednotiek (KGJ), ktoré súčasne vyrábajú teplo a elektrickú energiu. Tento rok sme vykonali významnú, výrobcom zariadenia predpísanú údržbu – servis prvých šiestich kogeneračných jednotiek. Cieľom tejto údržby je udržať vysoký štandard spoľahlivosti a

bezpečnosti kombinovanej výroby tepla a elektrickej energie pre Petržalku.

Ako prebieha taká významná údržba?

Proces komplexnej garančnej údržby každej jednotky trvá v priemere 17 kalendárnych dní a nedá sa celý uskutočniť priamo na mieste, kde je KGJ inštalovaná. Motor s generátorom sa „servisujú“ v externej spoločnosti mimo Slovenska, kde skontrolujú a vymenia všetky predpísané, resp. kontrolou identifikované a pre budúci spoľahlivý chod zariadenia rizikové alebo poškodené časti. Oprava spaľovacej časti KGJ sa takisto uskutočňuje u zmluvného partnera. Na spaľovacom motore sa okrem samotného telesa – bloku – vymenia aj pohyblivé a všetky opotrebované časti. Po finalizácii opráv sa obe hlavné časti KGJ – generátor a spaľovací motor – zložia do jedného funkčného celku. Po záverečných kontrolných meraniach a skúškach sa jednotka postupným zvyšovaním výkonu znova spustí do maximálneho prevádzkového chodu. Keďže servis jednej jednotky je časovo, logisticky aj finančne náročný, ukončenie tohto projektu pre všetkých 18 jednotiek v celej Petržalke je naplánované do konca roka 2023. ■

Lucia Burianová, senior manažér pre komunikáciu a marketing, Veolia Energia Slovensko, a.s.

Veolia hľadá nových kolegov!

Skupina Veolia Energia Slovensko zamestnáva približne 800 šikovných ľudí. Naším zamestnancom ponúkame nadštandardné pracovné podmienky a poskytujeme im zaujímavé benefity.

Strojník CZT

Mechanik/údržbár/automechanik

Vedúci MaR a riadiacích systémov

Dispečer

Ak máte záujem stať sa súčasťou Veolie, neváhajte nám poslať svoj životopis na e-mailovú adresu:

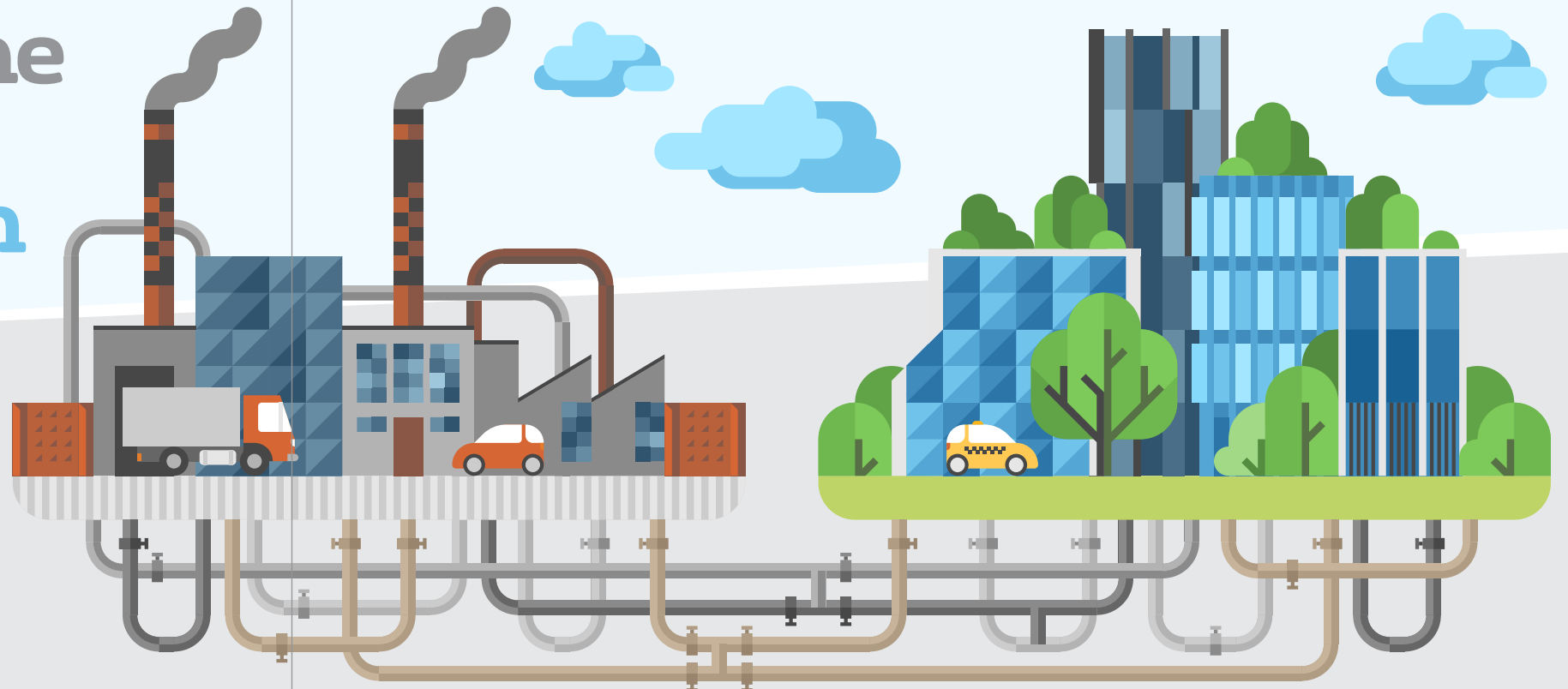
ludske.zdroje@veoliaenergia.sk

Viac informácií o práci vo Veolii nájdete aj na našej webovej stránke www.veoliaenergia.sk

Pripojenie na centrálné zásobovanie teplom je vo svete privilegiom

Výhodám centrálného zásobovania teplom (CZT) sme sa venovali už veľa ráz. Tentoraz sme oslovili nášho kolegu Petra Višvádera z odboru starostlivosti o zákazníkov a porozprávali sme sa s ním o najčastejších témach, ktoré rieši so zákazníkmi v súvislosti s dodávkami tepla a teplej vody prostredníctvom CZT.

V poslednom období sa najmä v Bratislave stretávame s rôznymi aktivitami na destabilizáciu systému CZT. Ide o firmy, ktoré bytovým domom ponúkajú vybudovanie vlastnej kotolne s tým, aby sa odpojili od CZT. Na čo by si obyvatelia bytových domov mali dávať pozor, keď ich takéto firmy oslovia?

Bytovým domom, ktoré dostávajú takéto ponuky, určite odporúčame, aby v prvom rade zvážili výhody a nevýhody tohto riešenia. Niektorí ľudia očakávajú, že vybudovaním vlastnej kotolne získajú komfortnejšiu službu v dodávkach tepla. Kúpia si kotol, o ktorý sa však musia náležite starať, robiť revízie, zabezpečovať opravy a podobne. Kotol má životnosť napríklad 10 rokov a potom si bude vyžadovať ďalšie investície alebo rovno celkovú výmenu.

Odberateľ pripojený na CZT, naopak, nemusí riešiť kúpu kotla, nijaké opravy a revízie. Má zabezpečený bezstarostný tepelný komfort a stačí, keď si pustí radiátor alebo teplú vodu v sprche. Zároveň nemá pri okne komín, ktorý vypúšťa emisie skleníkových plynov v blízkosti bytového domu prípadne na susediace detské ihrisko. Centrálna kotolňa je zväčša situovaná na periférii a musí spĺňať prísne environmentálne požiadavky, ktoré sú pravidelne kontrolované prostredníctvom certifikovaných spoločností.

K tomu všetkému sa odberateľ tepla z CZT nemusí vzdať spoločných priestorov, ktoré by kotolňa zaberala a nevystavuje sa zbytočnému riziku. Centrálna kotolňa sú totiž technicky konštruované ako stavebné objekty na účel prevádzky plynových a tlakových zariadení, o kadejakých suterénnych priestoroch v panelákoch sa to však povedať nedá.

Ako by ste to teda celé zhrnuli?

Vybudovanie domovej kotolne v bytovom dome, ktorý s ňou konštrukčne a funkčne pôvodne vôbec nepočítal, nie je až také bezstarostné a bezrizikové, ako to prezentujú firmy, ktoré za tým vidia len svoj krátkodobý finančný prospech. Dokonca evidujeme prípady bytových domov, ktoré sa po zriadení vlastnej kotolne chceli znovu pripojiť na CZT. Uvedomili si, aký to je rozdiel v komforte, ak vám počas zimy odíde zdroj tepla a oprava je otázkou týždňa, nie zopár hodín, ako to býva v prípade poruchy na CZT. Naš dispečing je k dispozícii 24 hodín 7 dní v týždni a často vyrieši poruchy v takom krátkom čase, že si to odberateľ ani nevšimne.

Dokáže pri rozhodovaní zohrať svoju úlohu aj cena tepla?

Ľudia vnímajú cenu tepla veľmi citlivo, keďže ide o najväčšiu položku v nákladoch na bývanie. Teplo z centrálného zdroja je cenovo prijateľné a priamo

úmerné balíku služieb, ktoré odberateľom poskytujeme. Zároveň pri stanovení ceny tepla nefunguje svojvoľnosť. Cenu tepla respektíve všetky náklady spojené s výrobou a distribúciou tepla detailne skúma, posudzuje, schvaľuje a reguluje nezávislá inštitúcia, ktorou je Úrad pre reguláciu sieťových odvetví.

Čo sa týka ceny tepla z domovej kotolne, firmy zväčša nasľubujú, že ak bytové domy zmenia zdroj tepla, tak ušetria až 40 % na spotrebe tepla. Predložia im dokument, ktorý sa tvári ako „energetický audit“. Z našich skúseností vieme, že ide o zavádzajúcu reklamu, výpočty sú tendenčné a nepravdivé a nezohľadňujú návratnosť celej investície, len jej časť. Prípadne vo fixnej zložke tepla neriešia náklady spojené s prevádzkovaním domovej kotolne a podobne. Niečo sa skryje do fondu opráv a hneď je cena tepla krajšia.

Slubovaná úspora 40 % je naozaj neuveriteľná. Je vôbec reálne dosiahnuť takúto úsporu vybudovaním vlastnej kotolne?

Len zmenou zdroja nie je možné dosiahnuť takúto úsporu na objeme tepla. Je jedno, či je zdrojom tepla CZT, domová kotolňa, alebo tepelné čerpadlo. Nároky obyvateľov ostávajú rovnaké, preto sa objem spotrebovaného tepla nemení. Takáto slubovaná úspora tepla by sa dala

teoreticky dosiahnuť len v prípade celkovej rekonštrukcie bytového domu, to znamená zateplenie fasády, výmena okien, dverí, zateplenie (výmena) rozvodov ÚK a TÚV. Väčšina bytových objektov už prešla touto zmenou alebo minimálne majú zateplenú fasádu, čiže k takejto razantnej úspore nedôjde len zmenou zdroja.

Úspora tepla je výsledkom redukcie tepelných strát bytového domu, rozvodov a prípadnou zmenou v návykoch odberateľov. Zo skúseností však vieme, že koncoví odberatelia väčšinou nechcú tieto návyky meniť, keďže je to na úkor ich tepelného komfortu, na ktorý sú zvyknutí.

Ak teda máme komplexne zrekonštruovaný bytový dom, jedinou cestou, ako môžeme ušetriť na objeme tepla, je zatvoriť ventily na radiátoroch. Menšia spotreba tepla sa tak prejaví vo výúčtovaní. Je to tak?

V bytovom dome sa nedá selektívne šetriť na vykurovaní, ako si to niektorí vlastníci bytov myslia. Ak jeden vlastník vypne vykurovanie vo svojom byte, teplo sa do jeho bytu dostane cez steny od susedov a ostane na úrovni napríklad 18 °C. Celková spotreba tepla bytového domu sa neznižuje, keďže steny nezastavia prechod tepla v bytovom dome, a aj tak rozpočíta podľa dohodnutého pomeru medzi všetkých aj tých, ktorých byt bol vykurovaný susedovým radiátorom.

Naopak, ak by bola teplota v bytovom dome regulovaná jednotne, napríklad na 22 °C, a nedochádzalo by k prekurovaniu alebo k úplnému odstavovaniu vykurovania v niektorých bytoch, výsledok by bol badateľný aj na celkovej spotrebe tepla pre bytový dom ako celok.

Je škoda, že CZT môže byť vnímané ako pozostatok socialistického fungovania, ako niečo, čo je zastarané. Vyhovuje CZT v dnešnej dobe meniacim sa potrebám trhu a spotrebiteľov? Aké výhody dokáže ponúknuť?

V prvom rade ide o moderný, bezpečný a komfortný spôsob výroby a dodávky tepla a za prijateľnú, trvalo udržateľnú cenu ponúka kvalitné služby. Zároveň môže byť aj zeleným riešením, ktoré je šetrné voči životnému prostrediu. Ide o systém, ktorý napreduje a ktorý má do budúcnosti mnohé možnosti rozvoja, či už vo forme dopĺňania nových alternatívnych zdrojov tepla, možnosti využitia odpadového tepla z rôznych zdrojov a podobne. Na Slovensku máme veľmi dobre vybudovanú infraštruktúru CZT, na ktorej môžeme stavať základy v budovaní Smart City, kde 3. a 4. generácie CZT budú nutným predpokladom na efektívne hospodárenie s teplom. Kogenerácia, trigenerácia uskladnenie odpadového tepla, pripojenie alternatívnych zdrojov, využitie odpadového tepla z priemyslu, do-

dávka chladu pomocou CZT, to všetko sú možnosti, ktoré môžu byť v budúcnosti realizované len pomocou CZT, ktoré vie efektívne manažovať toky energií podľa potrieb odberateľov a kapacít zdrojov. Vo svete je CZT technologicky podporovaný a preferovaný spôsob vykurovania.

Aké sú vaše osobné skúsenosti s CZT?

Paradoxne bývam v novom bytovom dome, ktorý nebolo možné pripojiť na CZT. Byť súčasťou už vybudovaného a bezpečného systému CZT sa javí ako nesporná výhoda a v určitom zmysle sa dá vnímať už teraz ako privilegium, ktoré závisí od dostupnosti teplovodov. Máme vlastnú kotolňu, preto viem, čo všetko je potrebné na jej prevádzku a údržbu, koľko administratívy, revízií a nákladov to prináša.

Tam, kde je to možné, developeri veľmi ochotne pripoja novostavby na CZT, lebo majiteľom bytov ponúkajú bývanie s moderným riešením dodávok tepla a v súčasnej dobe už aj chladu. Teší nás, že si uvedomujú nesporné benefity tohto spôsobu vykurovania a záleží im na tom, aby ich klienti mali komfortné, bezpečné a moderné bývanie. ■

Lucia Burianová, senior manažér pre komunikáciu a marketing, Veolia Energia Slovensko, a.s.

Ďalší pokles emisií CO₂ je už technologicky aj investične náročnejší

Stav slovenskej energetiky z pohľadu emisií oxidu uhličitého je priaznivý. Treba však využiť existujúcu plynárenskú aj teplárenskú infraštruktúru.

Zemný plyn predstavuje veľkú časť palivovej základne energetickej skupiny Veolia Energia Slovensko. Zemný plyn predstavuje viac ako 80 %, zhruba 14 % tvorí biomas a a podiel uhlia je na úrovni iba jedného percenta. Z hľadiska emisií CO₂ je výroba elektriny aj tepla teda na tom dobre.

“Každé ďalšie zlepšenie, v súlade s cieľmi uhlíkovej neutrality, však bude už technologicky aj investične náročnejšie,” uviedol Juraj Chren, obchodný riaditeľ Veolia Energia Slovensko v rámci webinár Slovenského plynárenského a naftového zväzu.

Pred takmer 30-timi rokmi, kedy spoločnosť začínala podnikáť v energetike na Slovensku, fungovali veľké teplárenské zdroje prevažne na uhlí. V roku 2013 nastala významnejšia transformácia, kedy Veolia rekonštruovala zdroj v Žiari nad Hronom na drevnú štiepku. Zároveň k existujúcim zdrojom tepla v Bratislavskej Petržalke pribudlo 18 kogeneračných jednotiek.

“V rokoch 2018 a 2019 sme do svojho výrobného portfólia pridali paroplynové cykly v Bratislave a Leviciach, čím sme

pozíciu na trhu s plynom zvýšili. V tomto trende sme pokračovali aj v ostatných dvoch rokoch akvizíciou spoločnosti Cogen West, významného spotrebiteľa plynu,” objasňoval genézu vývoja palivovej základne predstaviteľ spoločnosti. Za jeden z dôvodov, prečo sa slovenská energetika dokáže pomerne rýchlo zbaviť uhlia, považuje dobre podporovanú kombinovanú výrobu elektriny a tepla. Tá tiež, hoci v menšej miere ako obnoviteľné zdroje elektriny, tvorí časť TPS tarify v koncovej cene elektriny.

“Dostali sme sa veľmi ďaleko a zemný plyn k tomu maximálne pomáha. Na druhej strane, ak sa hovorí o uhlíkovej neutralite, je to stále iba prechodný zdroj.”

VÝZNAM BIOMASY SA MÁ ZNÍŽIŤ

Plyn zabezpečuje zhruba polovicu tepla pre diaľkové vykurovanie v SR, štvrtinu tvorí biomas a, uhlie zhruba tretinu. Výsledkom tohto mixu pri produkcii tepla je uhlíková intenzita na úrovni 183 g CO₂/kWh, čo je nižšia hodnota ako pri výrobe elektriny. “Zároveň je to lepšie číslo ako pri monovýrobe tepla z plynu decentralizovaným spôsobom,” uviedol J. Chren.

Myslí si, že z pohľadu budúceho palivového mixu v diaľkovom vykurovaní nebude biomas a dlhodobo udržateľná a podiel tohto paliva v klasickej spaľovni bude klesať. “Potom je otázka, či podiel plynu ostane na súčasnej úrovni, alebo sa bude dopĺňať alternatívami.” Podľa predstaviteľa energofirmy sa bude plynárenská infraštruktúra využívať aj pre biometán, či iné ekologické zdroje.

Výhody centralizovanej dodávky tepla vidí v jednoduchšej zmene palivovej základne ako pri samostatných zdrojoch. “Zmena palivového mixu centrálného

zásobovania teplom (CZT) je podstatne ľahšia, bezbolestnejšia a aj lacnejšia než pri samostatných individuálnych zdrojoch, ktorým sa však určite nevyhneme. Nechceme ich eliminovať, ale malo by sa zohľadňovať ekonomické hľadisko a tieto zdroje by mali mať rovnaké legislatívne povinnosti ako tie väčšie.”

HĽADANIE ALTERNATÍV K PLYNU

Prechodom z klasickej kondenzačnej výroby elektriny a tepla na vysoko účinnú kombinovanú výrobu dokázal prevádzkovateľ paroplynového cyklu v Leviciach znížiť emisie CO₂ na polovicu. Po tejto zmene začal tiež s dodávkou tepla pre priemyselných odberateľov, to sa prejavilo aj na ekonomickejšej produkcii elektriny.

Veolia však chce emisie ďalej znižovať a premýšľa nad zmenou palivovej koncepcie a hľadani vhodného zdroja, ktorý by mix ešte vylepšil. “Ale ak už ste na tom tak dobre z pohľadu emisií, každé ďalšie zníženie je podstatne náročnejšie a aj drahšie.” Zemný plyn však považuje iba za prechodné palivo na určité obdobie.

J. Chren pripomenul, že stav slovenskej energetiky z pohľadu emisií CO₂ je priaznivý. Je potrebné podľa neho využiť exis-

tujúcu plynárenskú aj CZT infraštruktúru, integrovať biometán, či vodík. “Pri vodíku bude dôležitá ekonomika a možnosti podpory. Treba dávať pozor, aby sa nerealizovali príliš veľké a zbytočné investície. Dôležitá bude ďalšia podpora vysokoúčinnnej kombinovanej výroby elektrickej energie a tepla (VÚ KVET), nezabudnúť na energetické zhodnocovanie odpadov, tepelné čerpadlá, udržateľnú biomasu.”

Podľa neho bude dôležitá sektorová integrácia, nie oddelené a navzájom nesúvisiace fungovanie odvetví elektroenergetiky, plynárenstva, teplárenstva a odpadového hospodárstva. “Zároveň realizovanie stratégie nielen ekologickým spôsobom, ale aj nákladovo efektívnym, aby to zákazník nepocítil výraznejším zvyšovaním ceny energií.”

Hoci sa Veolia Energia zaoberá aj skúmaním technológií zachytávania a skladovania uhlíka, zatiaľ takéto riešenie nevidí ako príliš reálne. “Ekonomické prepočty nám ukazujú, že to bude veľmi drahé a v konečnom dôsledku to bude musieť niekto zaplatiť. Výrobca, distribútor, predajca, alebo zákazník. Riešenie by malo byť ekonomické. Ak nie je, mal by sa nastaviť systém tak, aby bola aspoň vízia, kedy sa tak stane,” dodáva J. Chren.

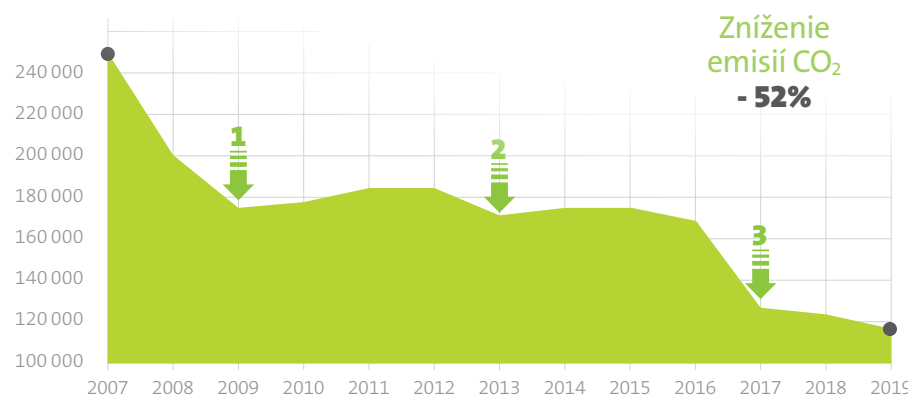
zdroj: Energie-portal.sk

GRAF Č.1:
PALIVOVÝ MIX
SKUPINY VEOLIA
ENERGIA SLOVENSKO

- 82 % zemný plyn
- 14 % biomas a
- 1 % uhlie
- 3 % nakupované teplo

GRAF Č.2:
ZNIŽOVANIE EMISIÍ CO₂
V PPC LEVICE

Zníženie
emisií CO₂
- 52%

- 1 prechod z kondenzačnej výroby na vysokoúčinnú kombinovanú výrobu elektriny (VÚ KVET) s dodávkou tepla pre priemyselných klientov
- 2 rozšírenie dodávok tepla z výroby elektriny pre komunálnu sféru
- 3 zmena koncepcie prevádzky paroplynového zdroja a inštalovanie šiestich spaľovacích motorov na krytie špičkových výkonov

Európska zelená dohoda pre energetiku revolúcia, pre Veoliu jedinečná príležitosť

O téme sme sa porozprávali s našou kolegyňou z energetickej divízie, Martinou Olejníkovou, senior manažérkou pre inštitucionálne vzťahy.

Európa má ambíciu byť do tridsiatich rokov uhlíkovo neutrálna. Čo to znamená? Budeme sa inak dopravovať, inak žiť, odlišne vyrábať energie? Green deal alebo Európska zelená dohoda je bezpochyby pre energetikov veľkou výzvou. Zmení sa postavenie výrobcov aj spotrebiteľov energií. Bežní ľudia nebudú energiu len odoberať, ale sami budú elektrinu vyrábať. Výroba a dodávka tepla zostanú lokálne, čo je dané podstatou energetických médií a ekonomikou ich prepravy. Zároveň sa bude zvyšovať podiel obnoviteľných zdrojov a využívanie odpadového tepla, napríklad aj z datacenter. Podmienkou dosiahnutia uhlíkovej neutrality bude aj intenzívnejšie využívanie alternatívnych plyných palív. Zmeny sú potrebné, lebo ak by sme žili doterajším životom, z planéty by sa stalo miesto, kde sa nebude dať žiť.

V decembri 2019 Európska komisia predstavila tzv. zelenú dohodu. Prijala ňou záväzok výrazne znížiť emisie skleníkových plynov, pretože len tak dokáže udržať otepľovanie planéty pod 1,5 °C oproti úrovni pred priemyselnou revolúciou. Konečným cieľom má byť uhlíková neutralita v roku 2050. Lenže snaha Európy asi stačiť nebude...

Presne tak. Zelená dohoda nadväzuje na Parížsku dohodu z roku 2016, keď sa 196 krajín zaviazalo udržať globálne otepľovanie pod 2 °C, ale ideálne do 1,5 °C oproti úrovni pred priemyselnou revolúciou. Štúdie však ukázali, že nedávno prijatý záväzok Európskej únie znížiť emisie skleníkových plynov do roku 2030 o 40 % oproti roku 1990 na to stačiť nebude. Svoje ambície preto zvýšila na 55 %. EÚ je tretím najväčším producentom emisií na

svete, hneď za Čínou a Spojenými štátmi americkými, nasleduje India a Rusko. Európa nemôže byť v snažení sama, no chce byť pre zvyšok sveta vzorom a lídom.

Ktoré odvetvia sú za emisie skleníkových plynov najviac zodpovedné? Na Slovensku vraj jeden priemyselný podnik vyprodukuje pätinu našich emisií.

Na európskej úrovni je za 80 % emisií zodpovedná energetika, z toho tretinu spôsobuje doprava. Potom nasleduje priemysel, poľnohospodárstvo a nakladanie s odpadmi. Situácia na Slovensku je takáto: priemyselná výroba a spaľovanie v priemysle predstavuje až 40 %, keďže sme krajina do veľkej miery založená na ťažkom priemysle – z toho najväčší podiel má práve výroba ocele. Nasleduje doprava s 18 % a veľká energetika so

17 %. Vykurovanie domácností sa ročne pričíni 11 %.

Čo by sme mali v najbližších rokoch spraviť na výrazné zníženie emisií skleníkových plynov?

Znížiť emisie skleníkových plynov pri výrobe energií sa dá dosiahnuť zvýšením podielu obnoviteľných zdrojov energie v palivovom mixe a v ďalšom zvyšovaní účinnosti výroby. V krajine s takou rozvinutou plynárenskou infraštruktúrou, akou je Slovensko, dáva zmysel podporiť výrobu a využitie alternatívnych plyných palív, ako je biometán alebo vodík. Ich postupné primiešavanie do zemného plynu umožní dekarbonizáciu výroby tepla aj v systémoch diaľkového vykurovania (CZT). Spolu s využitím geotermálnej, solárnej energie a biomasy sú zdrojmi ob-

noviteľnej energie. Tepelné čerpadlá zároveň umožnia využiť zelenú elektrinu na výrobu tepla. Tomu hovoríme integrácia trhov, ktorá vedie k synergiám a v konečnom dôsledku k nákladovo najefektívnejšej ceste dekarbonizácie v energetike.

energií sú budovy, preto sa má podporiť ich hĺbková obnova a, samozrejme, priemysel. Tam bude dekarbonizácia asi najnáročnejšia.

Pre Veoliu je to veľká príležitosť.

Doslova jedinečná. Už dnes využívame v našej skupine na Slovensku len nízkoemisné alebo obnoviteľné zdroje energie a energiu do veľkej miery vyrábame technológiou vysokoúčinnnej kombinovanej výroby elektriny a tepla. Ďalšie zvyšovanie OZE je však nevyhnutnosťou a v prípade husto zastavaných území, kde prevládajú CZT a potenciál OZE je

Naopak, takisto bude veľká. Napríklad vlastníctvo vecí bude postupne dávať čoraz menší zmysel. Skôr ich budeme používať formou zdieľanej ekonomiky, napríklad aj autá (tzv. car sharing). Takisto sa podľa môjho názoru postupne zmení spôsob merania úspechu krajiny. Dnes je to rast HDP. Úspech sa začne definovať cez iné faktory, napríklad cez udržateľnosť. Smeruje k tomu aj budúce posudzovanie a financovanie činností v hospodárstve.

To si bude vyžadovať veľké investície. Európska únia chce po pandémii naštartovať ekonomiku miliardami z Programu obnovy a odolnosti a má sa to diať najmä premenou priemyslu a energetiky. Napríklad na Slovensku pôjdu z Plánu obnovy takmer dve miliardy do zelenej ekonomiky. Čerpať budeme aj eurofondy z nového programového obdobia 2021 – 2027. Do čoho konkrétne budú tieto prostriedky smerovať?

Veľká časť investícií pôjde práve do zelených technológií – do výstavby nových a do modernizácie existujúcich zdrojov elektriny z OZE, do zvyšovania flexibility elektroenergetických sústav na vyššiu integráciu OZE. Podporená bude aj vyššia integrácia OZE v systémoch CZT, rekonštrukcia a digitalizácia teplárenskej infraštruktúry. Veľkými „konzumentmi“

technicky obmedzený, je to naozaj tvrdý oriešok. Našťastie máme tím veľmi šikovných technikov a obchodníkov a som presvedčená, že našim klientom ponúkame technicky účinné riešenia bez zásadnejšieho vplyvu na ceny energií. V tom nám, dúfam, pomôže aj využitie zdrojov financovania z rôznych fondov, ktoré sme spomínali.

Spomínali ste potrebné investície a postupnú zmenu doterajších modelov najmä v energetike a v priemysle. Zmena našich životov bude teda skôr nepatrná?

Máte na mysli tzv. taxonómiu udržateľných investícií?

Áno. Európska komisia vypracovala podrobnú klasifikáciu hospodárskych aktivít vrátane činností v energetike. Každá činnosť vrátane výroby, distribúcie alebo uskladnenia energie je definovaná určitými kritériami, podľa ktorých sa bude posudzovať, či je daná činnosť udržateľná. Do podpory takýchto investícií majú v budúcnosti smerovať finančné zdroje, tak súkromné, ako aj verejné (vrátane eurofondov). Z hľadiska výroby energií je posudzovaným kritériom predovšetkým uhlíková náročnosť. A tú pomáhajú znížiť práve OZE, ktoré do palivového mixu integrujeme.

Ďakujeme za rozhovor.

Potrebuje niečo vybaviť? **Viola má na vás čas vždy**

Predstavte si situáciu: v sobotu večer sa konečne dostanete k vybavovaniu všetkých záležitostí okolo vašej domácnosti a zaujme vás detail týkajúci sa vašej dodávky energie. Rozhodnete sa naň opýtať. Pohľad na hodiny a kalendár hovorí, že máte tri možnosti: buď odložíte svoju zvedavosť na pondelkové ráno, keď budete aj tak zaneprázdnený v práci; napíšete e-mail a budete čakať na odpoveď – alebo oslovíte Violu.

Tomáš Filípek, senior manažér digitalizácie, Veolia Energia Slovensko, a.s.

„Vážime si čas našich zákazníkov. Uvedomujeme si, že majú svoje povinnosti a starosti a nechceme, aby pomedzi ne museli hľadať priestor na ďalšiu zatažujúcu úlohu. Stavili sme preto na najmodernejšie technológie, aby sme im vyšli v ústrety a prispôsobili sa času a spôsobu, ktorý vyhovuje im. Vďaka nim vybaví, čo potrebujú, keď sami uznajú za vhodné,“ hovorí senior manažér digitalizácie Tomáš Filípek zo spoločnosti Veolia Energia, Slovensko, a.s., ktorú ako Petržalčania dobre poznáte.

Najjednoduchší spôsob komunikácie

Viola si na vaše otázky nájde čas vždy. Je to totiž chatbot – a zároveň najjednoduchší a najdostupnejší spôsob, akým môžete komunikovať so svojim dodávateľom tepla.

Či už vás zaujíma dodávka teplej vody, máte problém s vykurovaním, chcete sa spýtať na plánované odstávky alebo nahlásiť poruchu, automatická asistentka,

ktorá sa vám okamžite prihovori na webovej stránke spoločnosti, bude poznať odpoveď a správny postup.

Všetko z toho by ste pravdepodobne na webe Veolie našli aj sami – internetová stránka obsahuje detailné informácie. Ak vás však zaujíma presne jedna konkrétna vec, najľahšie ju nájdete, keď sa spýtate Violy. Odpoveď dostanete hneď.

Viola sa prispôsobí vám

Viola je naprogramovaná tak, aby simulovala reálnu komunikáciu so živým človekom. Zároveň ponúka možnosti, ktoré vás veľmi rýchlo dokážu navigovať presne k požadovanému riešeniu. Nezáleží pritom na tom, či chcete nahlásiť haváriu v pondelok dopoludnia, aktivovať si elektronickú faktúru vo štvrtok po polnoci alebo reklamovať účet počas štátneho sviatku. A ak náhodou viete, čo hľadáte, no nevíete to pomenovať, Viola vás navedie – trpezlivo a vždy s rešpektom.

Riešenie svojho problému navyše vo väčšine prípadov dostanete bez zdržania. Nemusíte totiž čakať na voľného operátora. U Violy máte istotu, že informácie, ktoré dostanete, budú konzistentné a

môžete sa na ne spoľahnúť. Ak aj narazíte na záležitosť, s ktorou si nebude vedieť poradiť, pomoci sa dočkáte rýchlejšie. Vďaka tomu, že na základné dopyty využivate chatbota, bude na komplikovanejšie požiadavky k dispozícii viac operátorov.

Stále viac možností

„Prípadov, keď sa Viola dostane do úzkych, je však stále menej a menej. Nášho chatbota vo Veolii neustále vylepšujeme. Vyhodnocujeme, na čo sa najčastejšie pýtate, a pridávame stále nové a nové scenáre. Môže sa tak stať, že ak vám Viola v minulosti nevedela s niečím poradiť, dnes to už zvládne s ľahkosťou. Vyskúšajte ju hoci aj hneď – a ak aj nepotrebuje nič riešiť, môžete sa dozvedieť množstvo zaujímavostí o všetkom, čo s našimi službami súvisí,“ uzatvára Tomáš Filípek. ■

Viola je dostupná na našom webe
www.veoliaenergia.sk
Nájdete ju v pravom dolnom rohu.

Nadácia Veolia Slovensko pomáha už 15 rokov

Tento rok je pre nás výnimočný. Naša nadácia oslavuje pekných 15 rokov naplnených pomáháním, podporovaním a šírením dobra. Za toto obdobie sme spoznali neľahké osudy konkrétnych ľudí, nepriaznivú finančnú situáciu občianskych združení, športových klubov a rôznych komunít, ktorým sme dokázali pomôcť či už finančne, alebo obyčajnou ľudskou podporou od našich zamestnancov. Ďakujeme im aj našej nadácii.

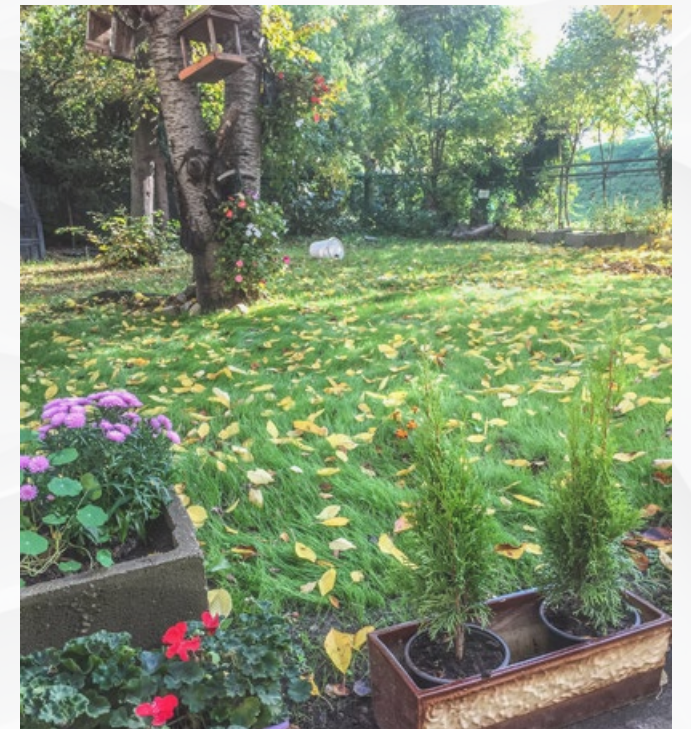
Lucia Burianová, senior manažér pre komunikáciu a marketing, Veolia Energia Slovensko, a.s.

Základná škola Dudova bude mať nové vyvýšené záhony, kriky a kvety

V rámci programu Zamestnanecké granty Nadácia Veolia Slovensko poskytla finančné prostriedky na úpravu školského areálu na Dudovej ulici v Petržalke. Finančné prostriedky poslúžia na nákup materiálu na vybudovanie vyvýšených záhonov, na zemiinu a rastliny, ktoré sa budú vysádzať. Podmienkou získania tejto podpory bolo aj to, že sa náš kolega zapojí do tohto projektu a pomôže s jeho realizáciou ako dobrovoľník.

Táto petržalská škola už má vybudovanú školskú záhradku, ktorú sa snaží neustále zveľadovať. Radi by vybudovali vyvýšené záhony, kde by so žiakmi pestovali najmä sezónnu zeleninu a bylinky. Škola ich vybuduje zo zakúpeného materiálu svojpomocne, spolu so žiakmi 1. a 2. stupňa. Cieľom je, aby sa všetci cítili príjemne, nielen žiaci, zamestnanci, ale aj rodičia a návštevníci školy a preto by radi dosadili v areáli školy rastliny a kvety, ktoré by spríjemnili prostredie.

Nadácia Veolia Slovensko podporila prostredníctvom Zamestnaneckých grantov viacero projektov v Petržalke zameraných na revitalizáciu školských dvorov a športovísk, zlepšenie vzdelávania na školách a podporu zdravého životného štýlu.

Pomohli sme študentom s projektom Energetické esá

Tento rok sme dostali ponuku spolupracovať na zaujímavom školskom projekte. Žiaci Spojenej školy Svätej rodiny na Gerceovej ulici boli vybraní medzi 11 pilotných škôl, na ktorých bude fungovať projekt Energetické esá zameraný na hľadanie možností ako šetriť energiami v rámci ich školského zariadenia.

Keďže pre túto školu zabezpečujeme dodávky tepla a teplej vody, pani učiteľka, koordinátorka projektu, nás pozvala na online hodinu. Študenti si pripravili otázky a náš kolega z prevádzky im vysvetlil ako funguje výroba tepla a poskytol im potrebné odpovede pre ich projekt. Prevažne sa týkali toho, ako škola a žiaci môžu jednoduchými opatreniami šetriť energiu a náklady na vykurovanie. Teší nás, keď nás naši klienti berú aj ako odborného partnera a radi sa budeme zapájať aj do iných školských vzdelávacích aktivít. ■

Pri príležitosti 15. výročia svojho založenia Nadácia Veolia Slovensko pripravila program Komunitných grantov pre širokú verejnosť, pre neziskové organizácie, športové kluby či školské zariadenia z bratislavskej mestskej časti Petržalka.

Katarína Fúrová, špecialista pre komunikáciu a marketing, Veolia Energia Slovensko, a. s.

Do programu sa prihlásilo množstvo hodnotných projektov z oblasti vzdelávania, životného prostredia, zlepšenia komunity či podpory športujúcej mládeže. Vybrať z veľkého počtu kvalitných projektov bolo náročné. Rada Nadácie Veolia Slovensko nakoniec vybrala dva víťazné projekty a o treťom rozhodla široká verejnosť prostredníctvom hlasovania na sociálnych sieťach.

Až do tohto roka Nadácia Veolia Slovensko podporila zaujímavé verejnoprospešné či komunitné projekty výhradne formou Zamestnaneckých grantov. Program je určený pre všetkých zamest-

nancov dobrovoľníkov, ktorí sú ochotní priložiť pomocnú ruku pri zlepšovaní okolia a pomôcť druhým. Pilotný projekt Komunitné granty v Petržalke však otvoril možnosť uchádzať sa o podporu nadácie aj verejnosti. Grantová schéma bola otvorená od 1. júla 2021 do 30. septembra 2021 a prihlásilo sa do nej viac ako 40 projektov zameraných na zlepšenie života v Petržalke.

„Pri výbere sme dôraz kládli na to, aby projekty boli trvalo udržateľné a zároveň aspoň sčasti podporovali biodiverzitu alebo aby boli zamerané na deti a mládež.“

A práve vo víťazných projektoch sa takéto prelnanie z nášho pohľadu skĺbilo najviac a aj kvalita pripravených žiadostí bola na vysokej úrovni. Skupina Veolia všade vo svete vystupuje ako zodpovedný partner samospráv, a tak je logické, že nám záleží aj na komunitnom živote v Petržalke. Sme radi, že sme tento rok našu podporu posunuli ešte ďalej a pomocou Komunitných grantov pomôžeme inšpiratívnym projektom zlepšiť život v tejto mestskej časti,“ zhodnotil premiéru Komunitných grantov Peter Dobrý, predseda správnej rady Nadácie Veolia Slovensko. ■

O NADÁCII VEOLIA SLOVENSKO

Nadácia Veolia Slovensko vznikla v roku 2006 a od svojho vzniku podporila takmer 400 projektov sumou viac ako 744-tisíc eur. Cieľom nadácie je sociálna pomoc rodinám a zamestnancom spoločností skupiny Veolia na Slovensku, podpora rozvíjania duchovných hodnôt, realizácie a ochrany ľudských práv alebo iných humanitných cieľov, ochrana a tvorba životného prostredia, zachovanie prírodných a kultúrnych hodnôt, podpora zdravia, vzdelávania, vedy, telovýchovy a športu.

podporí komunitný život v Petržalke

VÍŤAZNÝMI PROJEKTMI NA ROK 2021 SA STALI:

1

Záhada Dvory, občianske združenie
Stromy pre Komunitnú záhradu Dvory
Výška požadovanej podpory:
3 000 €

Záhada Dvory, občianske združenie
Stromy pre Komunitnú záhradu Dvory.

Prvý Komunitný grant poputuje na výsadbu stromov, jedlých a okrasných kríkov, trvaliek a bylín v záhrade v časti Dvory. „Sme veľmi radi, že vďaka grantu od Nadácie Veolia budeme môcť vysadiť stromy, kríky a ďalšie rastliny v našej komunitnej záhrade. Zmeníme tak súčasné priestranstvo medzi panelákmi, na ktorom rastie iba tráva, na priestor plný biodiverzity. Takto spoločne prispejeme k zníženiu vplyvu klimatickej krízy v meste,“ vyjadrila sa pani Lenka Papinčáková, štatutárna zástupkyňa občianskeho združenia Záhada Dvory.

2

Bajkslava, občianske združenie
PumpPark Petržalka revitalizácia areálu
Výška požadovanej podpory:
3 000 €

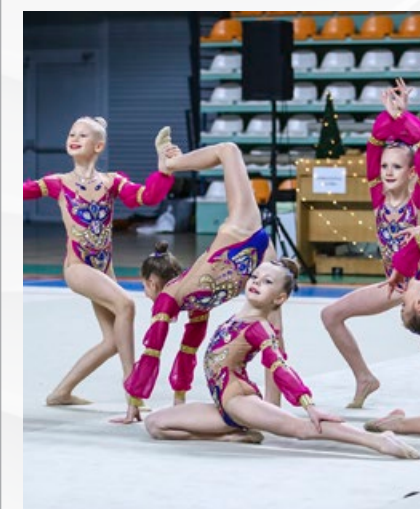

Bajkslava, občianske združenie
PumpPark Petržalka, revitalizácia areálu.

Neďaleko Haanovej ulice vyrástlo kultivované a bezpečné verejné športovisko, populárna bicyklová dráha s názvom PumpPark, ktorá takisto získala grant z nadácie. „Na realizácii tohto projektu systematicky spolupracujeme od roku 2016. V súčasnosti sme starostlivosť o areál prevzali my spolu s komunitou, ktorá tam pri prestavbe vznikla. Intenzívne využívanie areálu zo strany verejnosti prinieslo podnety, ktoré je potrebné riešiť. Ide o estetické zhodnotenie časti areálu, kde sa ešte stále nachádzajú náletové dreviny a burina. Naším zámerom je burinu odstrániť, zanedbanú časť rekultivovať a potom vysadiť vhodné trvalky. Okrem toho chceme doplniť prvky na sedenie alebo na odkladanie vecí športujúcich. Nadácii Veolia Slovensko veľmi pekne ďakujeme za podporu a tešíme sa na spoluprácu!“ dodala štatutárna zástupkyňa občianskeho združenia Bajkslava Eva Uhliariková.

3

Športový klub Juventa Bratislava
Gymnastika - základný šport pre všetkých
Výška požadovanej podpory:
3 000 €

Športový klub Juventa Bratislava
Gymnastika - základný šport pre všetkých.

„V mene všetkých gymnastiek aj tanečníkov Športového klubu JUVENTA Bratislava by som sa chcela poďakovať za podporu našej športovej činnosti. Posledné dva roky sú veľmi neštandardné a obmedzenia sa nevyhli ani športovcom. Pre deti je mimoriadne dôležitá pravidelná a systematická príprava, ktorú sa nám aj vďaka Komunitnému grantu podarí zabezpečiť. Už teraz sa veľmi tešíme na tréningy v novej sezóne, na prezentáciu zostáv a choreografií na súťažných podujatiach, a to vo všetkých vekových aj výkonnostných kategóriách. Ďakujeme!“ Zo získaného grantu sa takto potešila štatutárna zástupkyňa Športového klubu Juventa Bratislava pani Erika Šimonová.

Krížovka

	ŠÉF FAKULTY	PRAVOSLÁVNÝ OBRAZ	PREDLOŽKA	AKO, PO NEMECKY	Nápoje: anoa, ogvi, Eton	OBLÚKOVITÉ LADOVÉ LUPENE	OBEC V OKRESE NITRA	PATRIACI ICE	OBRAZ NAHÉHO TELA	EGYPTSKÝ BOH SLNKA		KTO VYKONÁVA POTRATY	SLUHA V STAROM RIME	RÚCAL	ANGLICKÉ MESTO	KOLENNÉ JABLČKO (ODB.)	ZACHRÁNIŤ (KNIZ.)
VYNIKAJÚCA HEREČKA					OSVETLI OMÁM ALKOHOLOM						HOLANDSKÝ PILOT F1						
ZAČIATOK TAJNÍČKY											PRIRODNÝ ŽIVOTNÝ PRIESTOR TROPICKÝ KER						
KNOCK OUT			LIEH, PO ANGLICKY PORADA							VLHKO, MOKRO MESTO POCHOVANIA MOHAMEDA							
MPZ ANGOLY				MUŽSKÉ MENO (8.7.) NÁJOM (HOVOIR.)					NÁŠ KNÍŽNÝ VEIKOOB-CHOD ZDALO SA								
RUSKÁ RIEKA				INDIUM ŽIJUSKÝ KOPYTNÍK			LIEČIVÁ SILICA Z MÁTY RECEPT (SKR.)								RÍMSKÝCH 51 PODÁVATEL ŽALOBY		
Nápoje: Albers, Nara, Meinong, Arada, Arcan	MASŤ (ZASTAR.)	DOMÁCKE MENO ERIKY ODOBERÁM			AUTOR PIESNE LA PALOMA (AJ IRADIER) ANTONOV									KOSÍŤ DÁMSKY SALON			
ČIASTOČNÁ ZMENA						PREDSTAVENÝ KLAŠTORA OBYVATEL HORSKÝCH OBLASTÍ						EČV BRATISLAVY OSUD				CHOROBNÁ POMÁTENOSŤ	KROMPÁČ
RAKÚSKY FILOZOFO							PRAOBYVATEL PERU MALÝ				OKRÚHLA PLOŠKÁ FLUŠA ČÚTORA KAZ						
SÍDLO V SAE						OHIO MORTGAGE LOAN ACT ČÍSLOVKA					MATKA KRISTOVA PREDLOŽKA						
MOC					UMELECKÁ TROJICA TATRA BANKA					MLÁDENEC, ŠUHAI FEDERAL REGISTER							
SIBIRSKÝ KOZOROŽEC				UKONČENIE TAJNÍČKY													
JAPONSKÁ LOVRYNA				GULEČNÍK							INDONÉZSKY ATOL						

Znenie textu novej krížovky nám môžete poslať **do 31. 01. 2022** e-mailom na adresu: **komunikacia@veoliaenergia.sk**. Pripojte heslo „**KRÍŽOVKA**“ a nezabudnite uviesť vaše celé meno a adresu bydliska. Spomedzi súťažiacich so správnymi odpoveďami budú vyžrebovaní traja výhercovia, ktorí budú odmenení cenami.

Ceny:
1. cena: poukážky Martinus na nákup v hodnote **50 €**,
2. cena: poukážky Martinus na nákup v hodnote **30 €**,
3. cena: poukážky Martinus na nákup v hodnote **20 €**.

SME S VAMI ON-LINE 24 HODÍN DENNE

V prípade problémov s dodávkou tepla alebo teplej vody kontaktujte náš dispečing telefonicky alebo e-mailom. Naši odborníci vám radi pomôžu s riešením vášho problému. Sme s vami on-line 24 hodín denne.

KONTAKTNÉ ÚDAJE:

Telefón: **0850 325 542** | email: **dispecing@veoliaenergia.sk**
web: **https://veoliaenergia.sk/sk/kontakt**

Aktuálne informácie o odstávkach a poruchách
vždy nájdete na našom webe

www.veoliaenergia.sk